

W poszukiwaniu ciszy - Rytwiany i Św. Krzyż

Poszukiwania świętokrzyskie Czekamy na Was!

Mam wielki zaszczyt powitać Państwa w regionie, który dzięki niezwykłemu położeniu geograficznemu, pięknej przyrodzie i wspaniałym zabytkom należy do najatrakcyjniejszych w Polsce.

To doskonałe miejsce do uprawiania turystyki, zarówno dla osób spędzających czas aktywnie, jak i szukających spokoju oraz wytchnienia. Przemierzając szlaki turystyczne Gór Świętokrzyskich z pewnością odkryjecie wiele przepięknych i osobliwych miejsc.

Tym, którzy wędrówki lubią łączyć z poznawaniem historii, polecamy zabytki w miejscowościach mogących poszczycić się kilkusetletnią historią. **Spragnionym spokoju rekomendujemy Pustelnię złotego Lasu w Rytwianach.** Warto poznać prawdziwe perły europejskiej architektury: klasztory cystersów w Wąchocku i Jędrzejowie oraz benedyktynów na Świętym Krzyżu, a także zabytki Wiślicy, Kielc, Opatowa, Sandomierza czy Kurozwek. Uwagę turystów przyciągają również zamki obronne usytuowane w Krzyżtoporze i Chęcinach.

Na świętokrzyskiej ziemi swoją niesamowitą przygodę mogą przeżyć również najmłodszy - dzięki atrakcjom oferowanym przez Park Jurajski w Bałtowie przeniosą się w prehistoryczne czasy dinozaurów.

W świat fantazji przeniesie dzieci Europejskie Centrum Bajki, którego siedziba powstaje w rodzinnym mieście Koziółka Matołka - Pacanowie. Jego otwarcie planowane jest już niebawem. Zdrowia i siły fizycznej nabiorą Państwo, korzystając z bogatej oferty turystyki aktywnej i uzdrowskiej, m.in. w nowoczesnych sanatoriach w Busku Zdroju i Solcu Zdroju. Na miłośników mocnych wrażeń czekają aerokluby w Masłowie i Pińczowie, ośrodki jazdy konnej, wyciągi narciarskie, a także organizatorzy spływów kajakowych. W swoistą podróż w czasy Staropolskiego Okręgu Przemysłowego przeniosą Państwa doskonale zachowane zabytki techniki w Sielpi, Starej Kuźnicy, Małęczu i Starachowicach. Kontakt z tradycjami i obrzędami ludowymi zapewni

Park Etnograficzny w Tokarni, zaś wizyta w Muzeum im. Orła Białego w Skarżysku-Kamiennej to udział w wyjątkowej lekcji historii. Serdecznie zapraszam do odwiedzenia naszego regionu i życzę wszystkim Naszym Gościom niezwykłych wrażeń z pobytu na ziemi świętokrzyskiej.

*Adam Jarubas
marszałek województwa świętokrzyskiego*

W poszukiwaniu
ciszy

Rytwiany i Św. Krzyż

- Pokój z tobą przechodniu - czytamy na czarnym nagrobku w klasztorze na Świętym Krzyżu. Od tysiąca lat tłumy pielgrzymów wydeptują ścieżki wiodące do tego pierwszego w Polsce sanktuarium religijnego. Każdy, kto żyje w pośpiechu, znajdzie tu ukojenie. Odruchowo zwalniamy kroki, spoglądając z daleka na wyniosłą górę, zanurzamy się w magicznej przestrzeni dziwów natury, legendarnych przekazów, ważnych wydarzeń i sacrum.

W Relikwiarzach Drzewa Krzyża Świętego znajdujemy odwieczną tajemnicę ludzkiego losu. Moc przechowywanych tu pięciu drobinek krzyża, na którym skonał Jezus Chrystus, jest udokumentowana od wieków. Do czasu "potopu" szwedzkiego Święty Krzyż był najważniejszym polskim sanktuarium - Drogą Królewską pielgrzymowali królowie, możni i prosty lud.

Z innymi nazwami góry, na której znajduje się klasztor - Łysiec 1 i Łysa Góra - wiążą się miejscowe wierzenia. Między VIII a XI stuleciem istniał tutaj ośrodek kultu pogańskiego, otoczony wałem kamienno-ziemnym o długości 1,5 kilometra. Na jego miejscu najpóźniej w XII wieku powstało opactwo benedyktyńskie, zajmowane obecnie przez Misjonarzy Oblatów. Do dziś przetrwały jednak opowieści o latających na miotłach czarownicach, które na Łysej Górze mają urządzać swoje sabaty. Najwidoczniej nie przeszkadza im ani powstały na relikwach romańskich klasycystyczny kościół, w którego podziemiach spoczywa Jeremi Wiśniowiecki, rozstawiony w Trylogii Henryka Sienkiewicza, ani gotyckie krużganki ufundowane przez króla Kazimierza Jagiellończyka i kardynała Zbigniewa Oleśnickiego...

Sanktuarium Świętego Krzyża jest położone w samym sercu Świętokrzyskiego Parku Narodowego, gdzie można jeszcze podziwiać wielkie rumowiska skalne, zwane gołoborzami, i wspaniałe widoki: zimą widać stąd odległe o 200 kilometrów Tatry. **Ale znacznie bliżej jest do Rytwian, gdzie w XVII wieku Tęczyńscy osadzili zakon kamedułów, dla których wzniesli kościół i klasztor. Zespół ten, nazywany Pustelnią Złotego Lasu, jest perłą architektury barokowej. Opiekowały się nim rody Opalińskich, Lubomirskich, Sieniawskich, Czartoryskich, Potockich i Radziwiłłów. Obecnie działa tutaj Diecezjalny Ośrodek Kultury i Edukacji „Źródło”, który rekonstruuje domki eremickie i tworzy "współczesną pustelnię" - ośrodek wypoczynku i kontemplacji. W ściennej szafie, w zakrystii rytwiańskiego kościoła spoczywa owiana legendami figura kobiety ubranej w strój zakonnicy. Ta panoptykalna rzeźba woskowa z połowy XVII wieku skrywa tajemnicę wielkiej miłości i mezaliansu magnata Stanisława Łukasza Opalińskiego. Do dziś trwają spory, czy to odlew Anny Dziulanki, czy Fortunianki. I trwają poszukiwania figury woskowej drugiej żony magnata, który nie mógł się pogodzić ze śmiercią swoich ukochanych...**

Jacek Prusak SJ - krakowski jezuita, teolog, psychoterapeuta, redaktor i publicysta „Tygodnika Powszechnego”, redaktor kwartalnika „Życie Duchowe”. - Doświadczenie tajemniczego piękna natury, w którym manifestuje się twórcza siła i miłość Boga, to swoisty „ósmo” cud świata. Święty Krzyż i **Pustelnia Złotego Lasu w Rytwianach** to „święte miejsca”, w których możemy odkryć ciszę, prowadzącą do duchowego wymiaru milczenia. Kamedulskie salus per silentium to coś więcej niż zachęta do "zachowania ciszy". To wskazówka, że cisza może nas uzdrowić - ukojenie przychodzi bowiem poprzez milczenie i słuchanie. Milczenie jest nie tylko siłą mistyki - jest warunkiem naszej

psychicznej równowagi. Warto odwiedzić te miejsca dla odnalezienia siebie ...

Źródło: Charaktery - magazyn psychologiczny nr 7(150), lipiec 2009r.

Gmina Rytwiany - www.rytwiany.com.pl/index.php?newsid=481